

Odešel Vladimír Elsner

V pátek 3. října 2014 ve věku nedožitých 95 let zemřel po těžké nemoci dlouholetý pracovník Muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně pan Vladimír Elsner. Jeho životní osudy jsou vylíčeny v příspěvku, který byl napsán u příležitosti jeho 90. narozenin (TRÁVNÍČEK 2009). Tamtéž je připojena i jeho kompletní bibliografie. Uvedu zde proto jenom stručný tabulkový přehled jeho života.

- 24.11.1919 narodil se v Břeclavi
- 1934 ukončil základní školu v Břeclavi
- 1934–1937 kupecká škola v Břeclavi, vyučen v oboru knihkupec
- 1937–1942 vykonával různé dělnické profese
- 1942–1945 totálně nasazen na práce v Německu (městečko Lehrte u Hannoveru)
- 1945–1958 zastával různé pozice u ČSD, postupně působil v Třebíči, Střelcích, Břeclavi
- 1956–1957 odborný preparátorský kurs v Moravském muzeu v Brně zakončený zkouškou
- 1958–1959 preparátor v Muzeu myslivosti v Lednici
- 1959–1999 preparátor v Muzeu jihovýchodní Moravy ve Zlíně (od roku 1987 jako pracující důchodce)
- 1999–2014 penze
- 3.10.2014 zemřel ve Zlíně

Vladimír Elsner, květen 2013 (archiv Muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně).

K přírodě měl vztah od dětství, ale než se stal muzejním přírodovědcem, vykonával celou řadu jiných profesí. Již na konci 40. let se intenzivně věnoval ornitologii a o něco později se začal zabývat studiem motýlů. Po složení preparátorského kurzu již pevně zakotvil v muzejním prostředí. Zlínské muzeum přijmutím Vladimíra Elsnera získalo v jeho osobě hned tři profese – preparátora, ornitologa a entomologa.

Díky jeho zručnosti a pílí se za jeho působení sbírkový fond muzea rozrostl o spoustu exponátů – stovky vycpanin savců a ptáků, vypreparované kostry, desítky tisíc motýlů. Vedle preparátorství se v muzeu věnoval zejména výzkumu a sběru motýlů. Sám muzejní sbírky rozšířil o více jak 30 tisíc exemplářů a díky svým kontaktům na další entomology pak pro muzeum zajistil nákup dalších hodnotných kolekcí. Zabýval se především faunistikou motýlů a během svých výzkumů zjistil výskyt celé řady

druhů, které na území Československa, České republiky nebo Slovenska do té doby nebyly známy.

Vladimír Elsner byl ochoten dělit se o svoje zkušenosti nejenom s kolegy z oboru, ale stejně tak dokázal nezištně radit začínajícím preparátorům či mladým adeptům entomologie. Specialisté zabývající se faunistikou motýlů věděli, že nebudou odmítnuti, když požádají o údaje z jeho sbírky. Stejně tak neváhal zapůjčit exempláře k pořízení fotografií pro potřeby nejrůznějších publikací.

Motýly sbíral především na jižní a jihovýchodní Moravě, ale shromáždil také bohatý materiál ze Slovenska. Výzkumné a sběrné výpravy podnikal vždy se svojí ženou, RNDr. Marií Elsnerovou, která pracovala rovněž v muzeu jako botanička. Díky těmto cestám byl tedy zároveň obohacován i muzejní herbář. Souběžně s muzejní sbírkou vytvářel i vlastní kolekci motýlů a dlužno dodat, že obě sbírky budoval se stejnou péčí. Když už ke sklonku života věděl, že se aktivnímu sběru motýlů již nebude moci věnovat, učinili manželé Elsnerovi moudré rozhodnutí. Aby zbytečně nedublovali sbírky zlínského muzea, nabídli sbírku motýlů Moravskému zemskému muzeu v Brně. Jen ten, kdo sbíral hmyz, si dokáže představit, kolik úsilí, času i finančních prostředků si vyžádá vytvoření tak

Manželé Elsnerovi na vernisáži nové zoologické expozice na hradě v Malenovicích, květen 2013 (archiv Muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně).

↓ Vladimír Elsner na exkurzi v červnu 1964 (archiv Muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně).

rozsáhlé sbírky, jako byla ta jeho. Nikdo by se nedivil, kdyby za ni požadoval částku se šesti ciframi, ale muzeum ji získalo darem.

Pan Elsner i ve vysokém věku vynikal bystrým úsudkem. I když tělo sláblo, duch byl stále čilý a jeho paměť byla záviděníhodná. V různých debatách během návštěv kolegů a přátel to byl často právě on, kdo první řekl jméno rostliny nebo živočicha, na kterého si společnost nemohla vzpomenout. Během září roku 2014 se však jeho zdravotní stav náhle zhoršil a musel být převezen do nemocnice. Všichni si přáli, aby ještě tento souboj s nemocí vyhrál a mohl se vrátit domů. Nepodařilo se, a i když se všichni jeho blízcí připravovali na možnou smutnou zprávu, přesto je zaskočila. Smrt vždycky přichází nevhod.

Vladimír Elsner byl zaměstnancem Muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně čtyřicet let a za ta léta zde navázal nejedno přátelství, vysloužil

si respekt a úctu kolegů, kteří na něj budou rádi vzpomínat. Byl to nejenom znamenitý odborník, ale hlavně dobrý člověk.

LITERATURA

TRÁVNÍČEK D. (2009): Devadesátiny Vladimíra Elsnera. *Acta Musealia Muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně*, 9(1–2): 158–160.

DUŠAN TRÁVNÍČEK

Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně, 14|15 Batův institut, Vavrečkova 7040, CZ-760 01 Zlín;
e-mail: Dusan.Travnicek@muzeum-zlin.cz